

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Adulatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

ADVLATIO.

Remedia contra adulationem.

I REMEDIUM. Considera, quam grauiter diuina scriptura hoc vitium infectetur, cum generatim in omnibus qui ex laudibus aliorum gratiam aucupantur, tum speciatim in iis, qui etiam improbis assentantur. *Vae*, inquit *Isaias*, qui iustificatis impium. Et *Salomon*. Qui iustificat impium, & qui condemnat iustum, abominabilis est vterq; a quod Deum. Et iterum. Qui dicunt impio, iustus es, maledicent eiis populi. Tum *Dauid*. Laudatur peccator in desideriis animæ suæ, & ini quus benedicitur. Exacerbauit Dominum peccator. Adhæc & in iis, qui probis vel malis adulantur, vt eos in fraudem aliquã inducant. Vnde in *Prouerbiis* dicitur. Homo qui blandis fectis que sermonibus loquitur amico suo, rete expandit gressibus eius. Et *Propheta Ieremias*. Sagitta vulnerans lingua eorum, dolium locuta est, in ore suo pacem cum amico suo loquitur, & occultè ponit ei insidias. Numquid super his non visitabo, dicit Dominus, aut in gentem huiusmodi non visitetur anima mea? Hinc *Sapiens*. Melius est, inquit, à sapiente corripi, quam stultorum adulatione decipi. Et. Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula blandientis.

II REMEDIUM. Considera, quã acriter idem perstringant *S. Patres*. Vt *Basilivus* in homil. in verba *Psalmi*. Ore suo benedicebant, & corde suo maledicebant. Multi enim sunt, inquit, qui pro bonis prauas comprobant actiones, & vitia virtutibus vicinis honestare contendunt. Nam scurrilia loquentem urbanum ac politicum, parcum vt sobrium dispensatorem commendant, &c. In verborum nam que benedictione tales omnes, execrationem vitæ suæ inducunt, ac reos æternæ damnationis ob ea que approbant sese constituunt. *Hieronymus*. Propriè hæreticorum est adulari, & eorum, qui decipere cupiunt audientes, dicente *Apostolo*. Huiusmodi enim Christo Domino non seruiunt, sed suo ventri, & per dulces sermones, & benedictiones seducunt corda innocentium. Semper insidiosa, callida, blanda est adulatio, pulcreq; apud *Philosophos* definitur, blandus inimicus. *Ioannes Chrysostomus*. Prauitatem non emulari tantum, verum etiam in ea viuentes laudare supplicium haud mediocriter nobis conciliat: & si fas est quiddam nouum & admirandum dicere, grauius supplicium, quã manet illos ipsos, qui malè viuunt. Atq; infra. Nam collaudare delinquentes, quod ad supplicij pertinet estimationem, longè plus est, quã delinquere, idq; iure optimo, eo quod hoc suffragiũ proficiatur ab animo planè corrupto, & insanibili morbo laborante. Siquidem is, qui dum peccat, condemnat interim peccatum suum, poterit aliquãdo ad se redire: at qui laudat malitiam, is se priuauit curatione, quã adfert penitentia. *Augustinus*. insanit, qui laudat qd non est bonũ. Si laudes iniquũ, eo ipso, quod ini quus es, nonne & tu ini quus es? Si laudes furem, eo ipso quod fur

Isa. 5. 23.
Prouerb. 17. 17.
Prouerb. 24. 24.
Psal. 9. 21.

Prouerb. 29. 3.
Ierem. 9. 8.

Ecl. 7. 6.
Prouerb. 27. 6.

Psal. 61. 3.

Hier. 1. 1. c. 2.
Pelag.

Rom. 16. 18.

Chry. hom. 2. de
Dauid & Saul.

Aug. in Psal. 134.

In Psal. 59.
In Hier. ep. 14.

Proverb. 18. 8.
Ila j. 12.

Plato.

Laert. l. 1.

Scot. serm. 12.

Lamprid.

Matth. 11. 11.

Chr. hom. 27. in
Matth.

Matth. 21. 16.

Matth. 12. 39.

Ioan. 8. 49.

fur est, nonne et tu particeps eris? Si laudes iustum eo ipso, quod iustus est, nonne et tu inde partem habes laudando? Non enim laudares iustum, nisi amares: non amares, si nihil inde haberes. Et alibi. Duo sunt genera persecutorum, scilicet, ut iuperantium et laudantium, sed plus persequitur lingua adulatoris quam manus persequentis. PAVLINVS ad Celantiam. Adulatorum affectationes, velut quasdam pestes animæ fuge. nihil est, quod tam facile corrumpat mōtes hominum, nihil quod tā dulci et molli vulnere animum feriat. Vnde et quidam sapiens ait. Verba adulatorum mollia, feriūt autem interiora ventris. Et Dominus loquitur per Prophetam. Popule meus, qui beatificant vos, seducunt vos, et semitas pedum vestrorum dissipant. In multis isto maxime tempore regnat hoc vitium, quodq; est grauisimum, humilitatis ac beneuolentiæ loco ducitur: eo fit, ut qui adulari nescit, aut inuidus aut superbus putetur.

III. REMED. Considera, quid natura duce Ethnici de adulatoribus senserint. PLATO in Phædro, appellat feras humano generi pestilentes, similes veneficis, imò impuris dæmonibus, qui animos incautos funestis epulis foueant, & fordib. noxiis inquinent. BION apud Laertium rogatus, inter animalia quod esset perniciosius, respōdit inter fera tyrannum, inter mansueta adulatorem. ANTISTHENES, teste Stobæo, docuit melius esse in coruos, quàm in adultores incidere, quod hi viuentibus, illi mortuis oculos eruant; indicans tantam esse vim adulationis, ut hominem excæcet. Quare ALEXANDER Seuerus optimus Imperator, blandius aliquid in salutatione dicentem, aut abiici volebat, si loci qualitas pateretur, aut cachinno excipi, ut in eius vita scribit Ælius Lampridius. Certè Christianis principibus LADISLAVS Poloniae rex non veritus est palam adulantes colaphis excipere, rogatusq; cur id faceret, respondit, se percutientes repercutere.

IV. REMED. Pone ob oculos exemplum Christi Domini, qui cum S. Ioannem Baptistam multis laudibus ornare instituisset, nec præfatem, nec coram eius discipulis, ut adulationis notam defugeret, collaudauit, uti sapienter animaduertit CHRYSOST. in op. imperf. Quam bene, inquit, recedentibus discipulis cepit laudare Ioannem, non sicut quidam adultores, qui hominem in facie laudant, aut quando vident amicos eius fideles adesse, aut domesticos, quos credunt nunciaturos illi quicquid auerterint. Insuper gaudet laudari in facie: vir autem sapiens, quando laudatur in facie, flagellatur in corde. Contra verò cū ipse à scribis & Phariseis eorūq; discipulis per adulationem laudaretur, durius semper eis respondit, quàm cum impeteretur maledictis. Nam cū dicerent. Magister scimus, quia verax es, et viā Dei in veritate doces, et nō est tibi cura de aliquo; non enim respicis personam hominum, &c. Respondit. Quid me tētatis hypocritæ? Et cum miraculorum patrarem eum agnoscerent, signumq; ab eo peterent. Generatio, inquit, mala et adultera signum querit, et signum non dabitur ei, nisi signum Ionæ prophetae. At alibi cum Iudæi illi obicerent per summam

A D V L A T I O.

5

summam contumeliam. *Nonne benedicimus nos, quia Samaritanus es tu, & demonium habes?* mansuete respondit. *Ego demonium non habeo, sed honorifico patrem meum, & vos inonorastis me.* Quo exemplo discis, si quando laudum tuarum præconia audire cogaris, minimum tristitia vultus ostendere, tibi ea displicere. *iustos enim, inquit alicubi B. GREGORIUS, laus sua cruciat, iniquos exaltat.* Et adulator, qui quærit placere, si displicere tibi suos conatus viderit, mox labellum comprimet. Deinde dicto aliquo ea auerte, uti, est illud, *non nobis domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.*

G. 26. mor. c. 27

Psal. 113. 9.

V. REMED. Operam da, ut non facile, nisi iusta ratio secus postulet, in alienis laudes, hominum maximè adhuc viuentium, prorumpas, memor dicti sapientis *Ante mortem ne laudes hominem quinquam: tum ne ipse notam adulatoris, suspicionemue placendi hominibus incurras, tum ne laudato anam præbeas elationis & iactantiæ, nihil enim est, ut supra dixit B. PAVLINVS, quod tam dulci & molli vulnere mentem feriat, ac adulatio: & si ad tempus, auctore S. GREGORIO patienter suscipitur augetur, & paulisper demulcet animum, ut à rigore suæ recti u. l. inis mollescat in delectatione sermonis.* Unde B. CHRYSOST. ad pop. Antioch. non dubitauit affirmare, laudum humanarum, honorumque despicientiam esse angelicæ cuiusdam animæ uerticis cælestis restudinem tangentis.

Eccli. 11. 30.

G. I. mor. 30. a

10.

Chr. hom. 43

V I D E Plura verbo. *Gloria uana. Hypocrisis. Timor humanus.*

A M B I T I O.

Remedia aduersus ambitionem.

I. REMEDIUM. Considera Spiritum sanctum in diuinis litteris nos dehortari ab ambitione, id est, cupiditate honorum & dignitatum. *Nonne querere, ait sapiens, à Domino Ducatum, neque à rege cathedram, honoris.* Et sapientum princeps CHRISTVS, cum duo eius discipuli ad dominatum aspirarent, ita redarguit eorum ambitionem. *scitis, quia principes gentium dominantur eorū, & qui maiores sunt potestatem exercent in eos: non ita erit inter vos: sed quicumque uoluerit inter uos maior fieri, sit uester minister, & qui uoluerit inter uos primus esse, erit uester seruus.* Quam eandem sententiam repetiuit & alibi dominus cum acriter scribas & Phariseos reprehendisset, quod amarent primos recubitus in cœnis, & primas cathedras in synagogis, & salutationes in foro, & uocari ab hominibus Rabbi. Deinde cum iidem discipuli exultarent, quod demonia ipsis subiicerentur respondit, *Videbam satanam sicut fulgur de cælo cadentem, indicans Luciferum de cælo ad tartara deturbatum ob factum aliis imperandi* Et addidit, *Veruntamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus subit, inuenitur uobis.* Nec mirum est Christum tam infestum fuisse ambitioni.

Eccl. 7. 4.

Matt. 20. 25.

Matt. 23. 6.

Luc. 10. 12.

A 3

bitio-